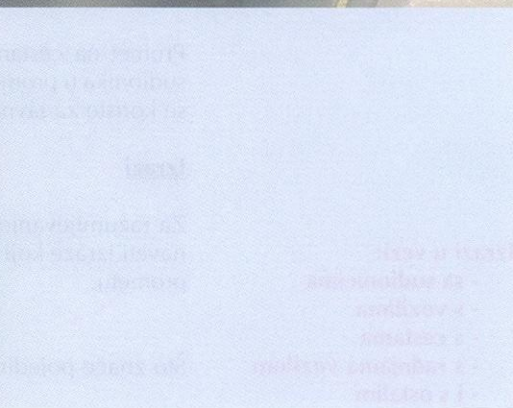

PROPISI U CESTOVNOM PROMETU

PROPISI U CESTOVNOM PROMETU

Zakon o sigurnosti prometa na cestama

Pravilnik o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama

Pravilnik o vozačkim dozvolama

Promet na cestama podrazumijeva promet vozila, pješaka i drugih sudionika u prometu na javnim cestama i nerazvrstanim cestama koje se koriste za javni promet.

Izrazi

Za razumijevanje propisa i pravila u cestovnom prometu treba poznavati izraze koji su propisani Zakonom i koji se koriste u cestovnom prometu.

Izrazi u vezi:

- sa sudionicima
- s vozilima
- s cestama
- s radnjama vozilom
- i s ostalim

Što znače pojedini izrazi koji se odnose na sudionike u prometu?

Sudionik u prometu na cesti je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti. To može biti vozač, suvozač, putnik, pješak, vodič ili gonič životinja, jahač te osoba koja izvodi radove na cesti.

Vozač je osoba koja na cesti upravlja vozilom.

Pješak je osoba koja sudjeluje u prometu, a ne upravlja vozilom, niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, osoba koja vlastitom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili motorno vozilo, dječje prijevozno sredstvo, bicikl ili prijevozno sredstvo na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pritom kreće brzinom čovječjeg hoda, te osoba koja klizi klizaljka, skijama ili saonicama ili se vozi na koturaljkama, skateboardu i sl.

Sudionici u prometu:

- vozač
- suvozač
- putnik
- pješak
- vodič
- gonič
- jahač
- izvođač radova

Što znače pojedini izrazi koji se odnose na vozila?

Vozilo je svako prijevozno sredstvo namijenjeno kretanju po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pritom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda. To su bicikl, zaprežno vozilo, motokultivator, radni stroj, traktor, moped, motocikl, laki četverocikl i četverocikl, osobni automobil, teretni automobil, tegljač, autobus, trolejbus, priključno vozilo (prikolica, poluprikolica i laka prikolica), tramvaj i dr.

Vozilo:

- motorno vozilo
- vozilo bez motora

Motorno vozilo je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama. Primjerice, to su osobni automobil, motocikl, moped, teretni automobil, autobus, traktor i dr.

Motorno vozilo:

- osobni automobil
- motocikl
- moped
- traktor
- teretni automobil
- autobus

Osobni automobil je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala i čija nosivost tereta ne prelazi 250 kg.

Motocikl je motorno vozilo s dva kotača, s bočnom prikolicom ili bez nje, i motorno vozilo na tri kotača ako njegova masa nije veća od 400 kg.

Moped je motorno vozilo s dva ili tri kotača čiji radni obujam motora nije veći od 50 cm³ i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 50 km/h.

Traktor je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenljiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila.

Vozilo bez motora:

- bicikl
- zaprežno vozilo
- prikolica
- poluprikolica

Vozilo bez motora je svako vozilo koje se pokreće snagom vozača ili je namijenjeno za vuču. Primjerice, to su bicikl, priključno vozilo, zaprežno vozilo i dr.

Prema određenoj namjeni, vozilo može biti:

- vatrogasno vozilo, za gašenje požara
- radno vozilo, na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova (npr. dizalica)
- radni stroj, za obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (npr. kombajn, valjak, grejder, kosilica, buldozer, motokultivator s priključkom, viličar, kopač rovova i sl.)
- vozilo za prijevoz osoba (npr. osobni automobil, autobus, trolejbus, tramvaj)
- vozilo za prijevoz tereta (npr. teretni automobil, prikolica, poluprikolica, laka prikolica)
- vozilo za vuču (npr. tegljač, traktor) i vozilo koje se vuče (npr. prikolica)
- kombinirano vozilo, za prijevoz osoba i stvari
- vozilo s pravom prednosti prolaska, za obavljanje određenih zadataka, kada posebnim uređajima daje svjetlosne i zvučne znakove

(npr. vozilo službe hitne pomoći, vatrogasne službe, unutarnjih poslova, vojne policije).

Masa vozila je masa praznog vozila s punim spremnikom goriva te obveznim priborom i opremom za vozilo. Podaci o masi i nosivosti vozila upisani su u prometnoj dozvoli.

Masa vozila

Nosivost je dopuštena masa tereta do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila, s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova.

Nosivost

Ukupna masa je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom ako je ono dodano vučnom vozilu.

Ukupna masa

Najveća dopuštena masa je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću.

Najveća dopuštena masa

Što znače pojedini izrazi koji se odnose na ceste?

Cesta je svaka javna cesta, ulica u naselju i nerazvrstana cesta na kojoj se obavlja promet.

Cesta

Javna cesta je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene Zakonom i koju je nadležno tijelo proglasilo javnom cestom.

Javna cesta

Javna cesta se, ovisno o njenom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju, razvrstava u jednu od sljedećih skupina:

1. autocesta
2. državna cesta
3. županijska cesta
4. lokalna cesta.

Javne ceste, osim lokalnih, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje najmanje 11.500 kg

Propisi u cestovnom prometu

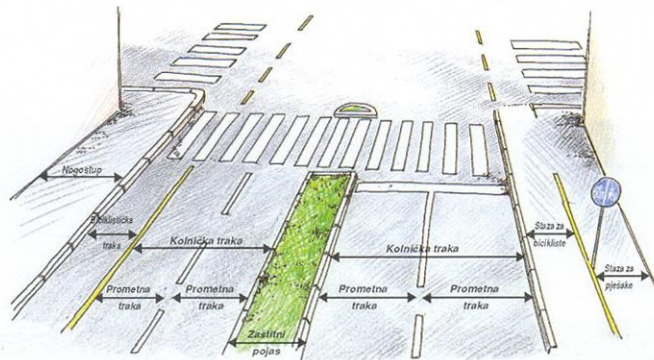
Nerazvrstana cesta mora biti u stanju u kojem podnosi osovinsko opterećenje najmanje 6.000 kg

Seoski putovi
Poljski putovi
Šumski putovi
Pristupne ceste
Prostori benzinskih crpki

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju različitih korisnika (seoski, poljski i šumski putovi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.).

Cesta se sastoji od određenih površina za različite namjene i korisnike. To su kolnik, kolnička traka, prometna traka, prometna traka za ubrzavanje, prometna traka za usporavanje, prometna traka za spora vozila, prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi, biciklistička traka, nogostup, obilježeni pješački prijelaz, pješački otok, stajalište tramvaja ili autobusa i raskrižje.

Kolnik

Kolnik je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka.

Kolnička traka je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka.

Kolnička traka

Prometna traka je obilježeni ili neobilježeni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru.

Prometna traka

Prometna traka za ubrzavanje je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta, s objekata pokraj ceste (benzinskih crpki, parkirališta, motela i sl.).

Prometna traka za ubrzavanje

Prometna traka za usporavanje je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti.

Prometna traka za usporavanje

Propisi u cestovnom prometu

Prometna traka za spora vozila

Prometna traka za spora vozila je obilježeni uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa.

Prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi

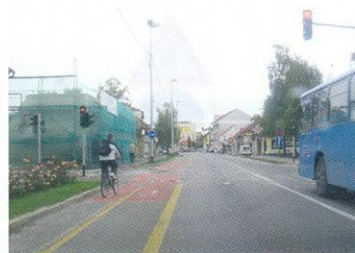
Prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi je obilježeni uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda kao i u tunelima, galerijama i sl.

Biciklistička staza

Biciklistička staza je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom.

Biciklistička traka

Nogostup

Nogostup je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način.

Obilježeni pješački prijelaz

Obilježeni pješački prijelaz je dio kolničke površine namijenjen za prelaženje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti.

Pješački otok

Pješački otok je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaže preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prijevoza.

Stajalište tramvaja ili autobusa je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja ili autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom.

Stajalište tramvaja ili autobusa

stajalište autobusa

stajalište tramvaja

Raskrižje je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta.

Raskrižje

Značenje pojedinih izraza koji se odnose na radnje vozilom u prometu objašnjeno je u poglavlju "Prometna pravila".

Što znače ostali izrazi koji se koriste u prometu?

Ugrožavanje prometa je takav način sudjelovanja u prometu zbog kojeg je nastupila neposredna opasnost nastanka prometne nesreće.

Ometanje prometa je radnja u prometu kojom se nekoga, suprotno prometnim propisima, prisiljava na promjenu dotadašnjeg načina sudjelovanja u prometu.

Preglednost podrazumijeva konkretan prostor što ga sudionik u cestovnom prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi.

Ostali izrazi

Ugrožavanje prometa

Ometanje prometa

Preglednost

Kolona

Kolona je niz od najmanje triju vozila, osim bicikla, traktora, radnog stroja i zaprežnog vozila, koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istom prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo.

Smanjena vidljivost

Smanjena vidljivost postoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja, odnosno najmanje 100 m u naselju.

Prometna nesreća

Prometna nesreća je događaj na cesti u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće ili je izazvana materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnulo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta.

Manja materijalna šteta

Manja materijalna šteta u prometnoj nesreći je šteta nastala na objektima i na vozilima na kojima nisu oštećeni vitalni dijelovi za upravljanje i zaustavljanje, a vozila se mogu samostalno kretati na cesti.

Vozačka dozvola

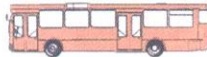

Vozačka dozvola je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama ili vrstama vozila.

Kategorije vozila

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje vozilima koja su svrstana u A1, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D, D+E, F, G, H i M kategoriju.

Kategorija	Vozila koja pripadaju kategoriji	Minimalna dob (god.)	Vozilo
A1	motocikli radnog obujma motora do 125 cm ³ i snage motora do 11 kW	16	
A	motocikli s bočnom prikolicom ili bez bočne prikolice	18	
B	motorna vozila, osim vozila A1, A, F, G i M kategorije, čija najveća dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača, ili kombinacija vučnog vozila u B kategoriji i priključnog vozila, uz uvjet da najveća dopuštena masa priključnog vozila nije veća od mase vučnog vozila, a najveća dopuštena masa tih vozila, odnosno skupa vozila nije veća od 3.500 kg	18	

Propisi u cestovnom prometu

Kategorija	Vozila koja pripadaju kategoriji	Minimalna dob (god.)	Vozilo
B+E	kombinacija vozila koja se sastoji od vučnog vozila u B kategoriji i prikolice čija se kombinacija ne uklapa u B kategoriju	19	
C1	motorna vozila najveće dopuštene mase do 7.500 kg	18	
C1+E	vučna vozila kategorije C1 i priključna vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg, s time da najveća dopuštena masa tako nastale kombinacije vučnog i priključnog vozila ne smije prelaziti 12.000 kg	19	
C	motorna vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 7.500 kg	19	
C+E	skupine vozila koje se sastoje od vučnoga motornog vozila C kategorije i priključnog vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg	20	
D	motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala	21	
D+E	vučna motorna vozila D kategorije i priključno vozilo čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg	21	
F	traktori s prikolicom ili bez prikolice	16	
G	radni strojevi	16	
H	pružna vozila - tramvaji	21	
M	mopedi i motokultivatori	16	

Potrebni uvjeti

- tjelesna i duševna sposobnost
- vozačko znanje i vještine
- korištenje propisanih pomagala

Uvjeti za upravljanje vozilom

Za samostalno upravljanje vozilom u prometu na cesti potrebno je ispunjavati određene uvjete. Samostalno može upravljati vozilom na cesti u prometu samo vozač koji ima važeću vozačku dozvolu.

Za upravljanje vozilom u prometu na cesti vozač mora:

- biti tjelesno i duševno sposoban upravljati vozilom
- imati potrebno znanje i vještine
- koristiti se pomagalima koja su upisana u vozačku dozvolu (npr. naočale i sl.).

Vozač ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom:

- ako u organizmu ima alkohola ili opojnih droga;
- ako je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili u takvom psihofizičkom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom;
- ako koristi lijekove na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje.

Tijekom upravljanja vozilom vozač ne smije upotrebljavati mobilni telefon niti druge uređaje na način koji bi umanjio mogućnost reagiranja i sigurnog upravljanja motornim vozilom. Mobilni telefon može koristiti za vrijeme vožnje ako upotrebljava napravu koja omogućava njegovo korištenje bez uporabe ruku. Korištenje mobilnog telefona tijekom vožnje smanjuje vozačevu pozornost i koncentraciju, koja treba biti usmjerena na praćenje prometa na cesti. Ako vozač mora koristiti mobilni telefon, najsigurnije je zaustaviti vozilo na pogodnom mjestu i nakon razgovora ponovno se uključiti u promet.

Stjecanje prava na upravljanje vozilom

Stjecanje vozačke dozvole ne donosi samo mogućnost upravljanja vozilom i prijevoza s jednog mjesta na drugo, već omogućuje veću slobodu kretanja i proširenje životnog prostora. Za mnoge mlade osobe dozvola je simbol dokaza o stjecanju "statusa" odrasle osobe i uključivanja u društvo motoriziranih. Međutim, postoje i negativne osobitosti: sudjelovanje u prometnim nesrećama i stradavanje. To saznanje je bitno za mlade osobe, koje kao novi vozači nemaju potrebno vozačko znanje i iskustvo.

Pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije može steći osoba ako je:

- duševno i tjelesno sposobna upravljati vozilom određene kategorije
- navršila minimalnu dob za upravljanje vozilom određene kategorije
- položila vozački ispit za upravljanje vozilom određene kategorije
- ako joj odlukom nadležnog tijela nije zabranjeno upravljanje vozilom.

Pravo na samostalno upravljanje vozilom

Izdavanje vozačke dozvole

Vozačku dozvolu izdaje i produljuje joj rok važenja policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području osoba koja traži dozvolu ili produljenje ima prebivalište, ili na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili trajni boravak.

Vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja do 80-te godine života vozača, a mijenja se svakih 10 godina. Za kategoriju vozila M, A1, A, B ili C1 izdaje se s rokom valjanosti do dvije godine od dana izdavanja, nakon čega se rok valjanosti mora produljiti. Za upravljanje vozilima D i H kategorije izdaje se s rokom važenja pet godina.

Nakon što vozač navrší 80 godina života, vozačka dozvola se izdaje na rok označen u liječničkom uvjerenju, a najdulje na pet godina. Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodan zdravstveni nadzor u kraćem razdoblju, vozačka dozvola se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Taj rok ne može biti kraći od jedne godine.

Vozač ima pravo upravljati samo onim vozilima i kategorijama vozila što su upisana u vozačkoj dozvoli. Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom B kategorije ima pravo upravljati i motornim vozilima koja pripadaju u M, F i G (niže) kategorije.

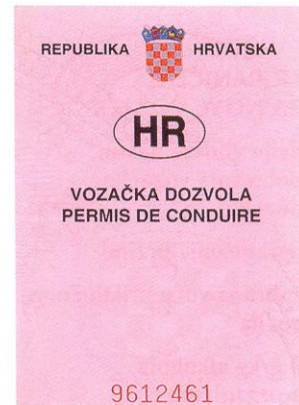
Vozači motornih vozila kategorije B, C1, C ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im dodane lake prikolice.

Pravo na upravljanje vozilima:

- kategorije C ili H može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom kategorije B ili C1 najmanje godinu dana
- kategorije D ili D+E može steći vozač koji ima vozačku dozvolu kategorije C najmanje dvije godine
- kategorije B+E, C1+E, ili C+E može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za vučno vozilo odgovarajuće kategorije najmanje godinu dana.

Kad upravlja vozilom, vozač mora kod sebe imati odgovarajuću važeću vozačku dozvolu i dužan ju je pokazati na zahtjev policijskog službenika ili službenika nadležnoga upravnog tijela za nadzor prometa na cesti jedinica lokalne i područne samouprave.

Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati kategorijom vozila u koju to vozilo pripada ili osobi koja je pod utjecajem alkohola ili u organizmu ima opojnih droga.

Rok važenja vozačke dozvole

Kada se mijenja vozačka dozvola?

Izdavanje vozačke dozvole nakon isteka roka valjanosti

Pravo upravljanja motornim vozilom

OGRANIČENJA ZA NOVE VOZAČE

dvije godine nakon
dobivanja vozačke
dozvole

ograničenje brzine

zabrana vuče priključnog
vozila

0 g/kg alkohola
u organizmu

ne smije imati opojne
droge u organizmu

upravljanje vozilom noću
od 23.00 do 05.00 bez
osobae starije od 25
godina

vozilo B kategorije snage
motora do 75 kW

vozilo A kategorije snage
motora do 25 kW

Međunarodna vozačka dozvola

Novi vozači

Osoba koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu za M, A1, A, B, ili C1 kategoriju vozila ne smije upravljati vozilom dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole:

- na cesti brzinom većom od 80 km na sat
- na cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat
- na autocesti brzinom većom od 120 km na sat
- vozilom vuči priključno vozilo
- organizirano prevoziti djecu
- ako u organizmu ima opojnih droga, alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti
- u prometu na cesti u vremenu od 23.00 sata do 5.00 sati osim ako je s njom u vozilu osoba starija od 25 godina kojoj nije izricana zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom.

Osoba koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu za B kategoriju vozila ne smije dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole upravljati vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW, a osoba koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu za A kategoriju vozila ne smije upravljati vozilom čija snaga motora prelazi 25 kW.

Međunarodna vozačka dozvola

Vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj može se, na njegov zahtjev, izdati i međunarodna vozačka dozvola. Međunarodna vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od pet godina od dana izdavanja, odnosno do dana važenja vozačke dozvole ako je do isteka njene važnosti manje od pet godina. Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje Hrvatski autoklub.

Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom dok ta mjera traje. Ako je izdana u Republici Hrvatskoj, ne može se koristiti za upravljanje vozilima na teritoriju Republike Hrvatske.

Obveze i odgovornosti sudionika u prometu

Osobi koja položi vozački ispit u cijelosti izdaje se Uvjerenje o položenom vozačkom ispitu. To uvjerenje ne daje pravo upravljanja vozilom, već je temeljni dokument za dobivanje vozačke dozvole. S netom dobivenom vozačkom dozvolom za novog vozača počinje

životna škola upravljanja vozilom i stjecanje neposrednoga vozačkog iskustva u različitim i opasnim prometnim situacijama. Stjecanje vozačkog iskustva i prakse stvara sigurnog i dobrog vozača.

Sudionici u prometu dužni su, u postupanju prema prometnim propisima i pravilima, voditi računa o optimalnoj sigurnosti, njegovati solidarnost, humane i etičke odnose u prometu na cestama, štiti zdravlje i život drugih osoba, a osobito djece, invalida, starih i nemoćnih osoba i brinuti se o zaštiti životnog okoliša. Također su dužni postupati u skladu s propisima o prometnim pravilima, prometnim znakovima postavljenim na cesti te znakovima i naredbama ovlaštenih osoba. Sudionici u prometu dužni su postupati:

- prema prometnim pravilima kad na cesti nema prometnih znakova, prometnih svjetala ili znakova ovlaštenih osoba
- u skladu s prometnim znakovima postavljenim na cesti i kad time odstupaju od propisa o prometnim pravilima
- prema značenju prometnih svjetala i kad se to značenje razlikuje od pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mjestu drugim prometnim znakom
- prema zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlaštene osobe i kad time odstupaju od propisanih prometnih pravila ili značenja prometnih znakova postavljenih na cesti i značenja prometnih svjetala.

Dok upravlja vozilom u prometu, vozač je dužan:

- vozilo držati na takvoj udaljenosti od drugih vozila u prometu da, s obzirom na brzinu kretanja vozila i druge okolnosti prometa, ne izazove opasnost i ne ometa druge vozače
- obratiti pažnju na pješake koji se nalaze na kolniku ili stupaju na kolnik
- kad prilazi obilježenome pješačkom prijelazu, upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može pravodobno zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza,
- na dijelu ceste po kojem se kreću djeca, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe ili su postavljeni prometni znakovi o sudjelovanju tih osoba u prometu, voziti s osobitim oprezom, takvom brzinom da vozilo može pravodobno zaustaviti u slučaju potrebe
- obratiti osobitu pažnju na slijepo osobe kad samostalno sudjeluju u prometu
- kada se vozilom kreće pokraj vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenoga na stajalištu, kretati se smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava osobe koje u to vozilo ulaze, odnosno iz njega izlaze
- zaustaviti svoje vozilo iza vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenog na stajalištu kad osobe, ulazeći u to vozilo, odnosno izlazeći iz tog vozila, moraju prijeći preko prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće

- kada se vozilom kreće iza vozila kojim se prevoze djeca i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti koja ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolniku dok djeca ulaze u vozilo ili izlaze iz vozila.

Zabranjeno je na cesti i cestovnom zemljištu ostavljati oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila te ostavljati ili bacati otpatke ili predmete i stvari koji mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili onečistiti ili ugroziti okoliš.

Vozač je dužan ukloniti predmete i stvari koje s njegova vozila padnu na cestu i cestovno zemljište, te predmete koje je pri zaustavljanju vozila ostavio na cesti. Također će s kolnika ukloniti predmete na koje naiđe tijekom vožnje ako time ne ometa sigurnost prometa, ili će o tome obavijestiti policiju.

Ponašanje u prometu prije svega ovisi o osobnoj odgovornosti, a odgovorno ponašanje preduvjet je za sigurnu vožnju. Stoga su odgovornost, uvažavanje, razumijevanje i poštivanje drugih sudionika u cestovnom prometu bitan doprinos sigurnom i urednom odvijanju prometa.

U Priručniku se koriste izrazi koji su propisani Zakonom o sigurnosti prometa na cestama:

Izrazi "Kolnička traka", "Prometna traka", "Prometna traka za ubrzavanje", "Prometna traka za usporavanje", "Prometna traka za spora vozila", "Prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi", "Biciklistička traka" propisani su u članku 4. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne Novine, br. 105/04.).

Izrazi "Otvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika", "Zatvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika", "Prometni trak za vozila javnog prijevoza putnika", "Prometni trak", "Otvaranje prometnog traka", "Zatvaranje prometnog traka", "Prometni trak za spora vozila", "Zatvaranje prometnog traka za spora vozila", "Kolnički trak", "Prometni trak namijenjen određenoj vrsti vozila" propisani su Pravilnikom o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (Narodne Novine, br. 33/05.).